

Sopranen Helene Wold og gitaristen Vegard Lund har gitt ut en ærlig og fin plate.

FOTO: LAWO

Opp fra skattekistebunnen

Det handler om å finne sin nisje og velge repertoar etter det. Slik det norske paret Helene Wold og Vegard Lund har gjort.

Det er **altfor** mange som i sin ærgjerrighet faller for det vanlige feilgrepet å miste vurderingsevnen hvorvidt en tenor skal kaste seg på «Nessun dorma»-karusellen, eller simpelthen holde seg til Bach-kantater eller Schubert-Lieder. Eller når en sopran bør prøve seg på Tosca eller Turandot. Ofte går det rett på trynet. Jeg synes det er morsomt å framheve tilfellene Kirsten Flagstad og Kaja Eide Norena. To av våre aller største internasjonalt kjente sopranoer. Det vi sjelden tenker over er at de begge hadde fylt 40 da deres internasjonale karrierer egentlig startet. I våre dager skal du være på topp helst før fylte 25. Og da gjerne i et fag som ofte ligger langt utenfor ens rekkevidde. Prestisjetunge operaroller som medfører at man synger seg helt i filler er selvfølgelig viktigere for en kortere periode enn å opprettholde en karriere som rekker over flere tiår.

Et **berømte negativt** tilfelle er den elskede italienske tenoren Giuseppe di Stefano, som aldri burde ha forlatt roller som Nemorino i Elskovsdrikken og hertugen i Rigoletto. I stedet endte det opp med «Trubadurer» og like tunge saker, som gjorde at hans karriere nesten var over før den egentlig hadde startet. Et lysende eksempel i motsatt tilfelle

er den tyske sopranen Erna Berger, som hele sin lange karriere holdt seg til lyriske sopranroller som Zerlina i Don Giovanni og Sophie i Rosenkavalieren, eller nettopp Schubert-romanser. Det finnes et fenomenalt opptak fra tysk radio da damen hadde rundet de 60, der hun sprer sine lokkende lerketriller med en letthet som om hun skulle ha vært en 17-åring.

Disse tankene kom over meg når jeg denne uken har lyttet til en fortryllende utgivelse fra det nystartede norske plateselskapet LAWO. Det er musikereparet sopranen Helene Wold og gitaristen Vegard Lund som har laget en sjarmerende sak, som understreker det positive i min bekymring over dette å finne sin nisje, og tørre å følge sin overbevisning over at det er der de hører hjemme. Her er mye vi aldri har hørt før, men det har vært meg en sann fryd å lytte til den ene ukjente sangen og det ene ukjente gitarstykket etter det andre. Ikke dermed sagt at alt er like «stor» musikk, men måten disse to kunstnerne formidler dette på, bærer preg av et inderlig engasjement og av en total overbevisning rundt repertoarets levedyktighet.

Sanger av Diabelli, Spohr og Giuliani hører ikke til vår daglige musikalske dose. Men sannelig blir vi konfrontert med noen perler fra en glemt musikalsk skattkiste. Og det er ikke sikkert at vi hadde lagt merke til dem dersom de hadde blitt framført på en mer likegyldig måte enn det vi opplever på ukens utvalgte. Helene Wold har en lys, skinnende stemme. En sopran med personlig klang og uttrykk. Hun er god med teksten, selv om diksjonen kunne ha vært en smule skarpere. Hør hvordan hun lar musikken hvile på ordet «athmet» i den andre romansen av Spohr. Likeledes hvor inderlig hun fraserer «stillt leis und sanft der Tod» i avslutningen av kutt tre. I de to Mozartromansene med mandolinakkompagnement trer sjarmtrollen fram og i Schuberts «Der Wanderer» får stemmen et mer dramatisk preg og slutten der er noe av det fineste på hele CDen.

Vegard Lund bidrar med flere solonumre på sin gitar, hvorav Giuliani's «Handel-variasjoner» er det mest substansielle. Han er i likhet med sin kone en naturlig musiker uten de store faktene. Og det passer aldeles utmerket i disse trivelige komposisjonene. Som sagt, ikke direkte «stor» musikk, men svært behagelig tidtrøyte. En av de ærligste utgivelsene jeg har hørt på lang tid. Takk for den.

KJELL HILLVEG

CD

Morten Lauridsen

«O magnum mysterium»,
«O nata lux» m.fl.
Elora Festival Singers,
Noel Edison (dirigent)
Naxos – 2007

Inderleg presisjon

Naxos har henta fram ei plate frå 2007, der amerikanske Morten Lauridsen (1943) er portrettert med utdrag frå korproduksjonen sin.

Her får lyttaren innblikk i dei mangfaldige historiske inspirasjonskjeldene komponisten nyttar seg av – og særleg kva gjeld tekst. Lauridsen plukkar frå Bibelen så vel som italiensk renessanse og tysk romantikk; referansar som alle kan speglast i høgdepunkt frå kortradisjonen. Ut frå dette skaper han eit uttrykk som vender seg mot det trøystande – med varme og oversiktlege klangbilete. Mykje handlar om lange og sangbare melodiske linjer samt i underlaget; om innføringa og oppløysinga av enkle dissonansar.

Oppskrifta er gamal – men fungerer stadig for ny vokalmusikk. Det canadiske kammerkoret The Elora Festival Singers, med dirigent og kunstnarleg leiar Noel Edison, presenterer musikken like fløyelsmjukt som den legg opp til – med ein egalitet som er beundringsverdige.

Eg kan styra meg for komposisjonane som inkluderer klaver. Dei tippar snart over mot det glatte, og konsentrasjonen glipp tak. Dei utgjør òg punkt på plata der intonasjonen tykkjest vanskeleg. Elles kling uttrykket nær det perfekte; med varsamt forma linjer, ein forundringsverdige klår intonasjon og med ein balanse mellom stemmegruppene som om koret var éin kropp.

Fascinerande då å lytta til det norske koret, Schola Cantorum, som i nyleg utgjevne «Audiens» har med eitt spor av Lauridsen. Deira tolking byr på mindre sikker intonasjon. Enkeltstemmer stikk seg fram og det heile kling meir ujamt. Ikkje desto mindre; av Schola let det levande – jamvel med eit større dynamisk spenn – og eg kan føretrekkja deira utgåve.

Det er inga tvil om at det første koret er det profesjonelle. Men samanlikninga vert ei påminning om at målestokkar for musikk ofte er tøylege og subjektive.

IDA
HABBESTAD